

Το αλογάκι του Παρθενώνα

Επάνω στην Ακρόπολη έχω ένα φίλο που τον αγαπώ πολύ, Ο φίλος μου αυτός είναι το μαρμάρινο αλογάκι από το άρμα της σελήνης, που στολίζει το ανατολικό αέτωμα¹ του Παρθενώνα.

Όλο το αέτωμα παρίστανε τη γέννηση της Αθηνάς, που πήδησε πάνοπλη μέσα από το κεφάλι του πατέρα της, του Δία. Μεγάλα αγάλματα, σε υπερφυσικό μέγεθος, γέμιζαν το τύμπανο του αετώματος. Θεοί και θεές κοίταζαν ξαφνιασμένοι την παρθένα, που γεννήθηκε με τόσο πρωτόφαντο τρόπο.

Όπως μας λέει ο μύθος, ο Δίας, πριν από την Ήρα, είχε γυναίκα του τη θεά Μήτι. Μήτις θα πει σκέψη. Όταν ο Δίας πήρε

χρησμό πως η Μήτις θα γεννούσε ένα παιδί, που θα του έκλεβε την εξουσία του κόσμου, θύμωσε και την κατάπιε. Όταν λοιπόν η Αθηνά ξεπήδησε μέσα από το κεφάλι του, είχε κίολας κληρονομήσει από εκείνον τη δύναμη και από τη μητέρα της την καθαρή σκέψη.

Εκτός από το πλήθος των έκπληκτων θεών, ο Φειδίας είχε ζωντανέψει μέσα στο χώρο του αετώματος το άρμα του ήλιου και το άρμα της σελήνης. Τα άλογα στο άρμα του ήλιου είχαν μια υπέροχη κίνηση, καθώς προσπαθούσαν ν' ανέβουν στο στερέωμα, κι από την άλλη μεριά τ' αδέρφια τους στο άρμα της σελήνης χάνονταν στη γωνιά, φέρνοντας στον κόσμο το βαθύ σκοτάδι.

¹ αέτωμα: το τριγωνικό επιστέγασμα των στενών πλευρών ενός οικοδομήματος (αρχαίου ναού κτλ.)

Όλα αυτά τα υπέροχα γλυπτά χάθηκαν και καταστράφηκαν. Αυτό στάθηκε πραγματική συμφορά όχι μόνο για τον Παρθενώνα και τους Έλληνες μα και για την ανθρωπότητα ολόκληρη. Το μόνο που γλίτωσε από τον όλεθρο είναι το αλογάκι που αγαπώ, αλλά κι αυτό το έκλεψαν και βρίσκεται τώρα στο Βρετανικό Μουσείο. Στο κατεστραμμένο αέτωμα δε βλέπει κανείς παρά το εκμαγείο² του. Μέσα στη δυστυχία της καταστροφής είναι μεγάλο ευτύχημα που σώθηκε τουλάχιστο αυτό. Είναι το πιο τέλει αλγογό στην ιστορία της τέχνης!

Κάτω από την επιδερμίδα του ξεχωρίζουν τα κόκαλα του κρανίου. Είναι κουρασμένο και ιδρωμένο. Το δέρμα του τεντώνει, τα ρουθούνια του τρεμουλιάζουν. Το στόμα του, μισάνοιχτο, πάει να μιλήσει, να βγάλει φωνή, να εξιστορήσει τα θαυμαστά οράματα της νύχτας και των αστεριών. Οι φλέβες του διακρίνονται κι είναι γεμάτες μυστηριακή δύναμη. Το μάτι του λάμπει ζωηρό, γεμάτο έκφραση, σαν να συλλογιέται ή να μετρά την άβυσσο³, το μαύρο χάος, όπου θα βυθιστεί σε λίγο με το άρμα που σέρνει. Η χαίτη του ορθώνεται περήφανη και μαντεύεις πως οι μυώνες στο κορμί, που δε φαίνεται, είναι έτοιμοι να εκραγούν από τη μεγάλη προσπάθεια.

Τώρα το μοναχικό αλογάκι έχει ολοφάνερα επάνω του τα χνάρια του χρόνου. Σέρνοντας το άρμα του εδώ και 2.300 χρόνια, έχει τραυματιστεί σοβαρά. Το μάρμαρο

χαράχτηκε, σάμπως να γέμισε ρυτίδες. Τ' αυτιά του ακρωτηριάστηκαν. Στα μάτια και στο λαιμό βαθιές πληγές είναι έτοιμες να στάξουν αίμα. Μα στέκει γεμάτο αξιοπρέπεια μέσα στη μοναξιά και τη θλίψη του, στη γωνιά που το τοποθέτησαν, κατάλοιπο μιας ανεπανάληπτης εποχής.

Όταν το σούρουπο φτάνει με γρήγορα βήματα, η ώρα των επισκέψεων τελειώνει. Τα γιούλια⁴ και οι μενεξέδες γεμίζουν τον ουρανό της Αττικής. Η σελήνη ετοιμάζεται για το καθημερινό ολονύχτιο ταξίδι της και το αλογάκι του Παρθενώνα, πιστό στο καθήκον του, θα πρέπει να σύρει το άρμα της στο χάος της νύχτας.

Αγγελική Βαρελλά

² **εκμαγείο**: το αποτύπωμα μιας μορφής ή ενός σχήματος σε εύπλαστη ύλη, όπως π.χ. κέρι, γύψο κτλ.

³ **άβυσσος**: σκοτεινό βάραθρο με αθέατο βάθος· χάσμα, κενό τεράστιο που δεν μπορεί να μετρηθεί: Όπως μείναμε στην άκρη του βράχου, κάτω από τα πόδια μας απλωνόταν μια ~.

⁴ **γιούλια**: οι μενεξέδες (είδος λουλουδιού)